

Η εξέγερση των Ιουδαίων κατά του Παύλου

[Ορθοδοξία](#) / [Καινή Διαθήκη](#)

[Χρήστος Οικονόμου, Πρόεδρος Τμήματος Θεολογίας Πανεπιστημίου Λευκωσίας](#)

5. Ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας πονηροὺς καὶ ὀχλοποιήσαντες ἐθορύβουν τὴν πόλιν, ἐπιστάντες τε τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον.

Η συγκρότηση της πρώτης χριστιανικής κοινότητας της Θεσσαλονίκης είναι γεγονός. Στους κόλπους της συμπεριελάμβανε μερικούς Ιουδαίους, ένα πλήθος «σεβομένων Ἑλλήνων», οι οποίοι ἦσαν προσήλυτοι και συχνάζαν στη συναγωγή της πόλεως για να καλύψουν τις πνευματικές τους αναζητήσεις και παράλληλα πολλές γυναίκες εθνικές που είχαν επιρροή στην κοινωνία της πόλεως.

Η ζήλεια των Ιουδαίων της Θεσσαλονίκης, όπως και σε άλλες περιπτώσεις (Πράξ. 13,45), οφειλόταν στο γεγονός ότι ο Παύλος μίλησε για τη δυνατότητα της σωτηρίας των εθνικών. Ακόμη και σε ένα άλλο γεγονός. Επειδή θεωρούσαν τους σεβόμενους τον Θεόν ως Ιουδαίους κατά το ήμισυ και έβλεπαν ότι ο Παύλος προσπαθούσε να τους προσελκύσει στη νέα πίστη, γι' αυτό ζήλησαν και κήρυξαν διωγμό εναντίον του αποστόλου και των συνοδών του.

Όπως είδαμε τα αποτελέσματα από το κήρυγμα του Παύλου στη συναγωγή της Θεσσαλονίκης ήσαν ικανοποιητικά, αλλά δε μπορεί να ισχυριστεί κανείς ότι η μεταστροφή ενός αριθμού προσώπων μπορούσε να αλλάξει την πνευματική και κοινωνική ισορροπία των πραγμάτων. Φαίνεται όμως, πως η δράση του αποστόλου και των συνοδών του στο σπίτι του Ιάσονα είχε λαμπρές επιτυχίες πράγμα που θορύβησε τους άρχοντες της ιουδαϊκής κοινότητας της πόλεως. Η αντιμετώπιση του Χριστιανισμού από τους ίδιους τους Ιουδαίους και τους Ρωμαίους ως μιας ιουδαϊκής αιρέσεως, δεν άφηνε πολλά περιθώρια προβολής της νέας θρησκείας ως ελεύθερης και αυτόνομης.

6α. μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυρον τὸν Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες ὅτι

Από το στίχο αυτό φαίνεται ότι ο Παύλος και οι συνοδοί του ειδοποιήθηκαν εγκαίρως για τις ταραχές που ξέσπασαν στην πόλη από τους Ιουδαίους και τους αγοραίους άνδρες και κατόρθωσαν να απομακρυνθούν από τη Θεσσαλονίκη. Όπως αναφέρει ο στίχος 17,10 μόλις νύχτωσε οι χριστιανοί φυγάδευσαν τον Παύλο και τον Σίλα στη Βέροια. Ασφαλώς δεν πρόκειται για κάποια αιφνίδια εξέγερση των

Ιουδαίων την οποία αγνοούσε ή δεν περίμενε ο απόστολος. Προφανώς τα δείγματα της επιθετικότητας φανερώθηκαν κατά τα τρία Σάββατα στο κήρυγμα του Παύλου. Η αποκοπή του από τη συναγωγή έδειχνε ότι βρισκόταν υπό στενή παρακολούθηση από τους ανθρώπους των αρχόντων της ιουδαϊκής κοινότητας της Θεσσαλονίκης[1].

Αφού οι εξεγερμένοι Ιουδαίοι και εθνικοί δεν βρήκαν τον Παύλο και τον Σίλα έσυραν τον Ιάσονα και μερικούς άλλους χριστιανούς μπροστά στους πολιτάρχες, τους άρχοντες της πόλεως, με συγκεκριμένες κατηγορίες εναντίον τους. Είναι φανερό ότι πρόκειται για παρωδία δίκης, αφού αντί για τους πραγματικούς ενόχους, που ήταν οι ιεραπόστολοι, κατηγορούνται κάποιοι χριστιανοί που βρέθηκαν τυχαία στο σπίτι του Ιάσονα. Σύμφωνα με τη σκηνή αυτή βγαίνει αβίαστα το συμπέρασμα ότι η ομάδα των ιεραποστόλων φιλοξενείτο στο αρχοντικό σπίτι του Ιάσονα, ενώ παράλληλα φαίνεται πως στο ίδιο μέρος σύχναζαν και οι χριστιανοί που μεταστράφηκαν στην νέα πίστη με το κήρυγμα του Παύλου στη Θεσσαλονίκη.

Οι πολιτάρχες είχαν μεγάλη δικαιοδοσία· ήταν οι ανώτατοι υπάλληλοι των πόλεων, με διοικητική, δικαστική και αστυνομική δικαιοδοσία. Συγκαλούσαν και προήδρευαν στη βουλή, ενώ στην εκκλησία του δήμου εισήγαγαν τα προβουλεύματα της βουλής και παράλληλα αναλάμβαναν την εφαρμογή των αποφάσεων και εντολών της, ως υπεύθυνοι άρχοντες. Η θητεία των πολιταρχών διαρκούσε ένα χρόνο, όμως μπορούσε να έχουν επαναλαμβανόμενη θητεία. Η ονομασία των πολιταρχών στη Μακεδονία ήταν τίτλος που δινόταν σε μη Ρωμαίους άρχοντες μιας πόλεως[2].

[**Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ**](#)

Παραπομπές:

[1] Ο Μ. Σιώτης, «Ο πολιτικός χαρακτήρ των αντιπάλων του Αποστόλου Παύλου», ΔΒΜ 5 (1977/78), 136-177 ιδιαίτερα στη σελ. 166, υποστηρίζει ότι το όλο έργο της εξεγέρσεως του όχλου και της εκδιώξεως του Παύλου και των συνοδών του στη Θεσσαλονίκη πραγματοποιήθηκε από τον εθνικόν φανατισμό της τάξεως των Φαρισαίων και των Ζηλωτών με τη συνεργασία των πρακτόρων της ιουδαϊκής προπαγάνδας· «Υπό τούτων φαίνεται εκδιώχθη ο Παύλος πάλιν εις Θεσσαλονίκην, αφού προηγουμένως εδίδαξεν εκεί το ευαγγέλιον του Χριστού επί τρία Σάββατα (Πράξ. 17,2).

Πρόκειται περί χρόνου, απαιτούμενου δια την επικοινωνίαν του κέντρου προπαγάνδας μετά των εν Θεσσαλονίκη πρακτόρων αυτής». Για την οργανωμένη προπαγάνδα των Εβραίων κάνει λόγο και ο F.J. Foakes-Jackson, *The Acts of the Apostles*, London ⁹1960, σελ. 160.

[2] Ειδικά για τις αρμοδιότητες των πολιταρχών βλ. Δ. Κανατσούλη, *Ιστορία της Μακεδονίας μέχρι του Μεγάλου Κωνσταντίνου*, σελ. 121 εξ.

<https://bit.ly/2APeMpW>